

**Az Országgyűlés
Mezőgazdasági bizottsága**

Tájgazdálkodás, tájfajták, génmegőrzés

Nyílt nap

2009. május 22.

péntek, 10-18 óra

az Országház Felsőházi terme

A rendezvény fővédnökei:

Szili Katalin, az Országgyűlés elnöke

Fülöp Sándor, a jövő nemzedékek országgyűlési biztosa

Pálinkás József, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke

A rendezvény védnökei:

Font Sándor, az Országgyűlés Mezőgazdasági bizottságának elnöke

Orosz Sándor, az Országgyűlés Környezetvédelmi bizottságának

alelnöke

Szerkesztette:

Ángyán József egyetemi tanár, a SZIE-KTI igazgatója

Bela Györgyi kutatási munkatárs, SZIE-KTI ESSRG Környezeti

Társadalomkutató Csoport

Horváth Zoltánné tanácsadó, Országgyűlés Mezőgazdasági bizottság

ELNÖK: Köszönjük szépen. A következő kérdező **Sárvári Attila** a Borsodi Mezőség Gazdakör Egyesület nevében. A kérdés **Haraszthy László szakállamtitkár úr előadásához** kapcsolódik, úgy-hogy kérem majd a nevében Vajnáné Madarassy Anikót, ha esetleg lesz még idő reagálásra. A kérdés lényege: *"Az őshonos állatfajták és a helyi társadalom kapcsolata a Borsodi Mezőség Tájvédelmi Körzetben."* Tessék parancsolni!

Tisztelt Tanácskozás! Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Az őshonos helyi emberek nevében beszélek önöknek. Sárvári Attila vagyok, a Borsodi Mezőség Gazdakör Egyesület területi szervezője.

A Kis-Hortobágnak is nevezett Borsodi Mezőség kistájáról jöttem. A terület több mint fele, 18 ezer hektár a Bükki Nemzeti Park kezelésében álló Borsodi Mezőség Tájvédelmi Körzet. A kistérségben '93 óta folyik az úgynevezett Cötkény-program, amely a helyi táj, gazdaság és társadalom együttes rehabilitációját tűzte ki célul. Egyik legnagyobb eredményünknek 12 ezer hektáron a vizes élőhely-rehabilitáció első ütemének megvalósulását tartjuk. A második ütemre a környezetvédelmi operatív program nyertes pályázata biztosít forrást a közeljövőben. Mindkét nagy léptékű vizes munka több száz millió forintos nagyságrendű, és megvalósulásuk záloga a helyi társadalommal való együttműködés folyamatossága volt, amelyet a kistérség komolyan is gondolt. Hozzáállásukat jól példázza, hogy 1996-98-ban a Borsodi Mezőség Tájvédelmi Körzet bővítéséhez szükséges 10 ezer hektárnyi területhez a helyi társadalom segítségével a Bükki Nemzeti Park 7 ezer forint/hektár körüli átlagáron jutott hozzá, mintegy 1,5 milliárd forint kiadást és a kisajátítás hosszú éveit megtakarítva a kormánynak. Nem kértek azonban garanciát, mert az érintett önkormányzatok természetes alapjoguknak tartották és tartják ma is, hogy mindenkor csak helybéli lakos gazdálkodhat az ő segítségükkel újraállamosított földeken.

Félő azonban, hogy garancia híján az állam képviselői külső tőkéseknek adják bérbe a védett területeket, és nem a helyi parasztsaládoknak, amit éppen tőlük vettek meg fillérekért, merthogy - idézem a korabeli érvelést - *"a tulajdonba vétel egyedüli indoka, hogy az állam a tulajdonosi pozícióból tudja a legjobban érvényesíteni a természetvédelmi érdekeket"*. És ezt ők elhitték, hiszen a saját államuk mondta. Ha az idegeneknek történő bérbeadás, vagy ami még rosszabb, eladás valóban megtörténne, az a helyi társadalmak szempontjából felérne egy végzetes kirablással. Közismert tény ugyanis, hogy elsorvadásra van ítélve az a falu, amely földjeinek jövedelme nem marad a helyi családokra szétterítve.

A jóhiszeműen átadott tulajdonjogunkkal azonos értékű garanciát kérünk a földjeink használatára, mert a kistérségünk az élet, nem pedig a profit termőhelye. Köszönöm a megtisztelő figyelmüket.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Mivel két és fél perc volt, egy gyors reagálást kérek, illetve inkább egy kapcsolatfelvételt, hogy ebben az ügyben a minisztérium tud-e esetleg segítséget adni. Tessék parancsolni!

VAJNA TAMÁSNÉ MADARASSY ANIKÓ (Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium):

Nagyon jól ismerem még abból az időből ezeket a gondokat, amikor még ezen a területen dolgoztam. De messze túlmutat a környezetvédelmi és vízügyi tárca hatáskörén, mert ez egy igen komplex és összetett probléma.

Attila nagyon jól tudja - mert nem most találkozunk először -, hogy a tárcánk erőn felül állt az élére az őshonos-programnak és mindenféle egyéb programnak. És hogy hogyan lehet haszonbérbe adni adott területeket, azt sem a mi tárcánk szabályozza elsősorban, hanem az ingatlantörvény, illetve a földtörvény szabályai szerint megy ez végbe. Úgyhogy nagyon sajnálom, de ez nem pusztán környezetvédelmi kérdés.

Nem beszélve a birtokpolitikáról, meg a birtokkoncentrációról, mert ezzel kínálódik, mióta csak egyáltalán létezik ez az új rendszer, ezzel kínálódik a mindenkori kormányzat. Most teljesen mindegy, hogy melyikről beszélek. Úgyhogy csak meg szeretném erősíteni, hogy igen, a törekvésünk az, hogy a természetvédelem által vagyongezelt állami területek természetesen oda jussanak és azok élvezhessék annak a hasznát, akik ott laknak. Ezt csak meg tudom erősíteni mint kérést, de hogy hogyan sikerül megvalósítani... 2011-ben jár le a külföldiek termőföld-vásárlási moratóriuma. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Annyit szeretnék javasolni Sárvári Attilának, hogy adja be ide a konferencia vezetéséhez ezt írásban, mivel ez tényleg több tárcát érint, és lehetne kérni egy többoldalú állásfoglalást.